

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih nasebina

IZ KRONIKE ČIK ASKE NASELBINE

CHICAGO. — Čeprav ni naša nasebina v Chicagu ena največjih v tej deželi, imata vseeno v njej kar dve naši bratski podporni organizaciji s svojimi glavni uradi, izhajata dva slovenska dnevnika, en tednik, dva mesečnika, ena letna revija in en letni koledar. Tu je tudi izšlo že nekaj dobrih slovenskih knjig in ravno sedaj je v delu brčkone največja med njimi.

Dne 7. avgusta lani se je lotil pisec teh vrstic ogromnega dela. Začel je pisati slovenski leksikon ali besednjak, ki bo sestojal iz angleško-slovenskega in slovensko-angleškega dela. Čez dvajset tisoč definicij s slovenskim pomenom in slovensko razlago je že spisanih na čisto, a nadaljnih deset tisoč pa pripravljenih v konceptu. V prvih mesecih prihodnjega leta bo angleško-slovenski del tega prejkone najboljšejšega slovenskega književnega produkta v Ameriki s štirideset tisoč definicijami in primernimi razlagami dodelan in pripravljen za tiskarno.

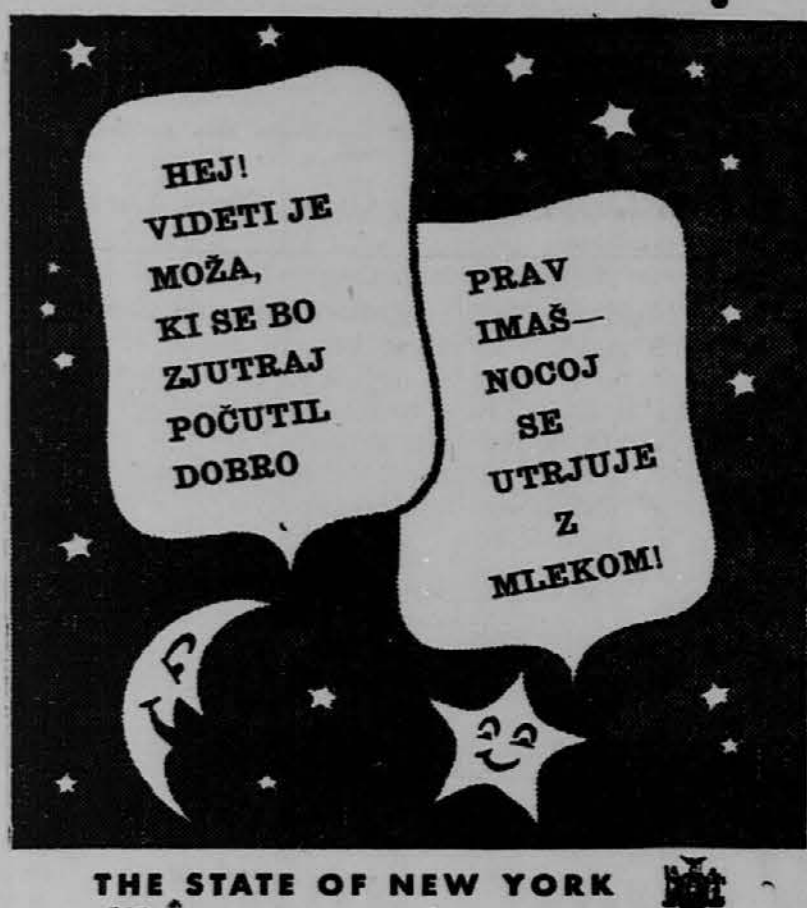
Ker me je že marsikdo vprašal, kdo bo založil to knjigo, naj povem vsem hkrati, da kaže nekaj naših ljudi dokaj zanimanja za izdajo našega novega leksikona. Toda po mojem mnenju bi naši ljudje prišli najceneje do te knjige, če se zavzamejo vse naše bratske podpirne organizacije za njeno izdajo in razpečanje ter s tem postavijo trajen in dostojen spomenik naši prelepi slovenski govorici za vse neprecenljive zasluge, ki si jih je stekla za naše potomstvo na vseh poljih našega ustvarjanja, zlasti pa še na polju bratskega zavarovanja.

Poleg velikega števila podpornih društev imamo tukaj v Chicagu tudi tri zelo aktivne pevske zbornice. Ti predstavljajo najmanj 120 pevcev in pevke, med katerimi se jih nekaj še posebej uri in vežba v prelepi pevski umetnosti. Vsi so vredni pohvale v tem plemenitem prizadevanju, ali eden pa se mi zdi tako obetaven, da mu hočem še posebej posvetiti naslednjih par vrstic.

Pred osemindvajsetimi leti se je rodil v sosednjem Waukeganu droben fantek, katerega mu so dali ime Tomaž. Toda ni mu bilo usojeno posebno dolgo klobacati in kričati pod zlatim solncem ameriške svobode. Kajti že tri leta po njegovem rojstvu so se njegovi starši z njim vred odpravili na pot ter se vrnili na svoj dom blizu Vrhneke.

Ko pa je Tomažek odrasel v Tomaža, se ga je moralo po lastiti domotožje ali nekaj takega. Kajti fant se je l. 1925. vrnil sam v Ameriko ter obli-

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

DOPIS IZ PITTSBURGHA IN MEMORIAM

Ker dobro vem, da je lepo število naših tukaj živčih Slovencev vpisano pri podporni organizaciji, Hrvatski Bratski Zajednici, in med njimi sem jaz že čez 30 let njen član, zato naj mi bo dovoljeno, da tukaj omenim žalostno vest, tičočo se omenjene organizacije.

Ko se je v sredo zvečer, t. j. 8. t. m., kot navadno vračal iz glavnega urada k svoji družini Božo Jonić, glavni tajnik H. B. Z., mu je kruta smrt prekrizala pot, ter mu v najlepši moški dobi utrgala niti življenja. Ko je šel namreč brat Jonić pod millvallesko cerkvijo v nasprotno stran čez ulico, da počaka tramvaj, s katerim se je imel odpeljati do svoje hiše, je kot grom pridrvel avto in ga s tako silo vrget ob tla, da je padel precej v nezavest. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je po treh urah teške smrtne bore v navzočnosti svoje soproge, par glavnih odbornikov in duhovnika izdihnil svojo blago dušo.

Akoprav je bilo deževno vreme na dan pogreba, se je videvalo, koliko poznanstva in spoštovanja si je pridobil pokojni brat Jonić skozi svoje 25letno vestno delovanje za procvit Zajednice in članstva. Nepregledna vrsta mašin se je pomikala od Hrvatskega Doma v Etni proti cerkvi v Millvale, kjer je župnik, Rev. Žagar z asistenco dveh duhovnikov odslužil requiem ter se v ganjivih besedah poslovil od pokojnega, kot dobrega katoličana. Ob odprtem grobu so se zbrali glavni odborniki od pokojnega Božeta poslovala za stopstva raznih podpornih organizacij. Celo iz Kanade so prišla zastopstva, da izročijo zadnji pozdrav svojemu prijatelju in sobratu glav. uradniku Joniću.

Jaz od svoje in od strani ostalih sobratov Slovencev v omenjeni organizaciji, Tebi dragi in nepozabljeni Božo, kličem: Slava in večni pokoj! Tvoji so progi in sinovoma iskreno sožalje.

Pred par dnevi sem prejel pismo od ljubljanskega župana dr. J. Adlešiča. Med drugim mi piše: "Jaz se še vedno rad spominjam lepih dni, ki sem jih preživel v Ameriki, zlasti lepega in prislepnega sprejema v Pittsburghu. Prosim Te, da vse tamošnje znanee in prijatelje najlepše pozdraviš."

Ker pa ne morem do vsakega rojaka, ki se ga gorenji pozdrav tiče, osebno priti, zato

mislim, da sem na tem mestu naredil svojo dolžnost.

Ko sem v zadnjih par številkah Gl. Naroda iskal kje vendar tiči "Tedenki kotiček" iz Pittsburgha, sem zagledal v Zgagovi koloni, da je šel avtor "Kotička" na počitnice, kjer ne bo ves čas prijel za svinčnik in papir.

Naj bo kakor se hoče, kdor mu verjame ali nasprotno, meni je vse eno. Vem in prepričan sem, da si bo v teku svojih počitnic naš Mr. Bukovinski nabral toliko gradiva za svoj "Kotiček," da bo bralce Gl. Naroda najmanj pet tednov z njim kratkočasil.

Mr. Bukovinski, sedaj Vas spodaj podpisani vabim, da pridete ob prvi priložnosti k nam na južno stran Pittsburgha. Boste tudi od te plati kakšno za "Kotiček" skomandirali. Ni Vam daleč od zavoda, kjer ste zaposleni, do nas. Če nimate "limuzine", pa jo kar peš lahko mahnete preko 22tega mostu na Monongahela reki in kar na 2300 Carson ulici se vstavite, kjer toči naš rojak Jože Šproharjev. In tam, prosim, vprašajte po meni.

Onega gospoda bika, ki je enkrat letoviščarje iz vašega zavoda na 22-tem mostu tako poplašil, da je bil en mož ob umetno nogo, se več ni potreba bati. Odvedli smo ga namreč na South Hill in ga za košati brast dobro privezali. In tako smo bolj varni pred njim, kod pa Čeho-slovaška pred bivšim avstrijskim kaprolokom, ki se je tako silovito razmahal v zahtevi avtonomije sudetskimi Nemcem, da je zlomek kar celi svet vzdignil.

Vsem naročnikom in bralcem Glas Naroda pošiljam pozdrav. Nick Skube.

NOVICA Z ELY, MINN.

Ekonomski položaj je tu za delavca te dni slabši. V rudnikih ne sprejemajo novih moči, mesto samo je pa obubožalo. K WPA je bilo sprejetih par ducatov na delo, nekateri imajo pa ovire in težkoče, da jih ne sprejmejo v delo, dasi so upravičeni, ker imajo družine.

Sedaj se je začela tekma za pozicijo komisarja za četrti distrikt v St. Louis County. Na večer dne 10. sept. je bil sklican shod Slovenskega kluba v Jugoslov. Nar. Dom. Dvorana je bila nabito polna občinstva. Mr. Joseph Vernet, sedanji County komisar je bil soglasno nominiran za zopetno izvolitev. Poročevalec.

NOVICE IZ CLIFF MINE, PENNA., IN OKOLICE

Ker nas ni mnogo, vzame precej časa, da se nabere kaj novic.

V zadnjem času sa se poročila Frank Lah in Mary Persin ter Andy Ušeničnik z Lilly Jamnik. Zenina sta iz Cliff Mine, nevesti iz sosednega Imperial. Na bližnjem Muse se je poročila Ana Kranc z Gebhart Heim iz Philadelphije.

To je že druga hčerka družine M. Kranca, da se je poročila to leto.

Starejša Mary se je poročila prošlo pomlad in sicer z bratom sedanjega ženina, tako, da sta sestri zopet pod eno streho, kar je prav, ker ste bili vedno ena na drugo navezani.

V bolnišnici se nahaja Rudi Vidmar, sin družine Franka Vidmarja. Zbolel je naglo, in zdravniki niso še mogli analizirati njegove bolezni.

Iz domovine je dospela Marija Bogataj z vasi Ziberše pri Logatcu k svoji hčeri Mary Pregelj.

Otroci so se zopet podali v svoje razrede, kar pomeni več miru in manj skrbi za njih matere. V kolegij Indiana State Teachers College je odšla tudi Margaret Kebe, iz znane tukajšnje rodbine. To je njeno zadnje leto kot učenka tega zavoda.

Tukajšnji farmarji, med katerimi je tudi več Slovencev, rijo nič kaj zadovoljni z letošnjo letino. Pšenica je sicer še dovolj obrodila in sena so dovolj pospravili, toda radi dolgotrajne suše bo koruzni pridelek le polovičen in pašniki so osušeni.

Z delom se le počasi obrača na bolje. Tovarne so vpoklicale nekaj svojih bivših uslužbencev in tudi premožavni nekoliko boljše obratujejo. — Približuje se namreč zima in založiti se je treba s kurivom. Največja premožavna družba je Pittsburgh Coal Co., ki jo kontrolirajo Mellonovi interesi. Toda težko je dobiti delo in menda se težje delati za to

družbo. Šikaniranja ni konca ne kraja.

Stari Andy Mellon je poročil pred svojo smrtjo ameriškemu narodu galerijo slik, ki predstavljajo s poslopjem vred baje vsoto 50 milijonov dolarjev. Za to so mu takrat vsestransko peli slavo. Toda, ko bi imela ameriška publika vpogled v sliko njegovega podzemeljskega kraljestva, bi se morala pač zgražati, ako ima še kak človečanski čut.

Pred kratkim smo imeli zabavo na Pangeršičevi farmi. Mala družba pa velika zabava in druge nesreče ni bilo, samo Tone se je moral iti odpotiti na rob koruznega polja. Najbolj sta se razumela, dasi sta se prvič videla, rojak Ozvald in oče Mrs. Klun, kateri ve menda za vsak kraj na Kranjskem, doli od Novega mesta.

Na delavski praznik smo bili na Midway, Pa. Bila je proslava tridesetletnice ustanovitve društva Glas Naroda št. 89 S. N. P. J. To je manjša slovenska nasebina, toda tamkajšnji Slovenci so zelo vzdržni in imajo še dokaj veliko dvorano in krog nje obširno zemljišče, ki je omenjeni dan zelo prav prišlo za parkanje avtomobilov, za kretanje ljudstva in za razne paviljone, kjer se je servirala jedača in pijača. Ljudstva toliko, da si se takoj izgubil, potem smo pa drug drugoga iskali. (Torej se nam ne more zameriti, ako smo se nekoliko predolgo zamudili.)

Vspored, katerega je spetno vodil rojak Sirc, je bil zelo bogat. Hvale vredno je bilo sodelovanje mladine. Fantje in dekleta so nastopali s petjem in v igranjem na instrummente. Posebno sta ugajali sestri Strupek, ki sta skupno zapeli eno slovensko in eno angleško pesem.

Govornikov je bilo več in raznovrstnih. Nekateri so bili zadovoljivi, drugi ne tako. Mislim, da ne izražam samo svo-

jega, ampak mnenje marsikoga, ako omenim, da naj se govori in govorniki, pri takih priložnostih, kolikor mogoče omeje. Ljudstvo je sicer željno poslušati govornika, ki se zna jedrnat izražati, toda če morajo ljudje neprestano poslušati, koliko je ta ali druga mati jednata, v toliko in tolikem času storila za svoje otroke, potem postanejo prenapolnjene dvorane pač prezaduhle, in vsakdo si želi čimprejšnjega konca.

Tako je toraj približno pri nas! Kako kje drugje?

V. P.

O KONVENCIJI IN DRUGEM

Cenjeno uredništvo: Ne vem, zakaj so tako redki dopisi iz Minnesote v G.N. Saj je veliko naročnikov tu kaj, pa gotovo vsak rajši čita kot piše. Ker me naročniki večkrat prosijo, da naj kaj poročam od tukaj, moram najprej sporočiti, da se je vršila meseca avgusta v Aurori, Minn., konvencija Ameriške Jugoslovanske Zveze. Zveza šteje okoli tri tisoč članov in članice in je bolj političnega pomena, tako da se pomaga našemu jugoslovanskemu narodstvu do boljše dela in v javne službe. To je vse hvale vredno, in bi moral spadati k Zvezi vsak zaveden Jugoslov. Članarina je samo 50c na leto. Ako bo večja organizacija, več vpliva bomo imeli na političnih mestih.

Zvečer se je vršil banket v mestni šoli, kjer imajo vse pripravljeno za bankete in zborovanja. Kar čudila sem se, ker je tako mala nasebina, pa ima milijon dolarjev vredno visoko šolo, ki bi delala čast vsakemu velikem mestu.

Moram dati vse priznanje ondotnim Slovenkam, oziroma vsem Jugoslovanom za tako imeniten banket za tako malo svoto 50c.

Udeležilo se ga je okoli šest sto ljudi, med njimi tudi ljudje drugih narodnosti. Opazila sem, kako je naša potica v časti pri drugorodcih, ker so najbolj posegali po njej.

Se enkrat rečem, banket je bil izvrsten. Po banketu so se vršili govori in petje. Najbolj se mi je dopadlo petje gospodične Olge Praznik iz Hibbinga, Minn. Pela je ono krasno našo narodno: "Dekle je na vrtu plela, pela je pesmi glasno."

Ona ima jako lep glas. Škoda, da ne nastopi večkrat v javnost.

Potem je nastopila Sylvia Krašovec iz Aurore in je zagrnila na gosli: "Kje je moj mili dom," tako lepo prijazno, da je marsikateri imel mokre oči.

Potem so govorili razni govorniki in tako se je končala 14-letna konvencija Jugoslovanske Zveze.

V soboto zvečer se je pa vršila svatba sina Mr. in Mrs. Matt Vesel in hčere Mr. Louisa Strmole, Rose. Svatovanje se je vršilo v Mahne dvorani ob obilni udeležbi njih prijateljev.

Jaz jim želim obilo sreče v novem stanu.

Ker se je že moj dopis precej zavlekel, pozdravim vse čitatelje tega lista, posebno pa še mojo prijateljico v Cleveland, Ohio, Mrs. Antonijo Jevnik in tudi Mrs. Karlinger v Franklin, Kansas. Prosim ju, da mi kaj pišeta.

Frances Lukanich,
203 S. Second Ave.,
Chisholm, Minn.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniških in nad šest tisoč smrtnih podpor ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

ODBOR ZA LETO 1938

Predsednik: PETER CERAR
6028 Palmetto St.,
Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: MIHAEL UREK
82 Weirfield Street
Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
580 Liberty Avenue
Williston Park, L. I.
Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH
952 Seneca Avenue
Brooklyn, N. Y.
Zapisnikar: FRANK MEKING
1065 Greene Avenue
Brooklyn, N. Y.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK
Nadorniki: II. ANTON KOSIRNIK
10121 — 85th Road
Richmond Hill, L. I.
III. ANDREW IVANŠEK
390 Harmon Street Brooklyn, N. Y.

Društvo zbira vane četrti soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 283 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Dopis iz domovine

Jože Zelenc, Vrhnika, Jugoslavija

Zopet so minule ene "kvatre" od mojega zadnjega dopisa, toda, saj veste, kako je v domovini v poletnih mesecih, posebno pa se letos: sprejemi ameriških Slovencev, obiski, izleti, veselice, košnja itd., pa se pisanje prav lahko odlašalo. Imeli smo zadnje tri mesece tudi več vsakovrstnih praznikov, kateri so bili posebno za ameriške Slovence v domovini zanimivi kot: Binkošti, Telo vo, kre-ni večer, kvaterni nedelja in vsakoletna podeželska žegnanja, pri katerih pa delajo tukaj cerkvene oblasti radi plesa vedno zapreke.

Ako je namreč v dotični va-si ali fari na praznik žegnanja v kaki gostilni godba in ples, nimajo tam potem navadno skozi tri leta maše in cerkvene opravila.

Nekaterim ljudem tukaj kar v glavo ne gre, ako se njim pove, da se v Ameriki vrši večina cerkvenih prireditev in veselje iz godbo in plesom pod vodstvom duhovnikov.

Ako se njim tu dokaže z o-glasi, da prirejajo v Ameriki društva z Najsvetejšimi imeni maskarade s plesom in nagradami, se jim zdi kar pregrešno in neverjetno, zato se zdi posebno izletnikom tako strogo ravnanje tukajšnjih cerkvenih oblasti kar malo diktatorsko.

V juniju smo napravili izlet, par ameriških družin z o-troci in sorodniki, na razgledni stolp na Planini ter od tam v prijazno zagorsko vas Zaplano na obisk wankenganskega ro-jaka Ig. Jereba. V gostilni nje-gove sestre in svaka. Prčina smo se ob dobri kapljici in do-

mači pesni prijetno zabavali. Oh spominu na sv. Martina, kateri je patron pastirjev ter zaplaninske farne cerkve, se je v družbi omizja zbralo čez 50 dinarjev sv. Martinu v cerkveno pušco.

Navzoči cerkovnik Troha se radi tega ponudi, da nam pokaže kako lep glas imajo cerkvene orgle, ter se poda vsa gručba v cerkev in posede v klopi. Orgle na kornu mogočno zabučne, da se razlega po cerkvi in izven nje. To je dalo najbrže povod, da je prihrumel v cerkev tamošnji župni upravitelj ter začel navzoče izganjati. Razume se, da je takoj počelje duhovnika vse razburilo, v Ameriki rojeni otroci pa so pričeli jokati, ter kar niso mogli verjeti svojim očcem, da se zamore "Father" v cerkvi tako nedostojno obnašati. Odlitel je potem na kor ter cerkovniku orgle zaloputnil.

Navzoči smo ostali vsi na svojih mestih dokler ni župni upravitelj odšel iz cerkve.

V slovenskem časopisju je opaziti vsak dan kaj "zaplenjenega". Prvi iztis lista dobi državni pravdnik, ga prebere, in kar mu ne ugaja, črta. One vrstice, stavke ali več palčne dele kolone, za tisk pripravljene plošče z ostrim diletom posnamejo, ter izgleda potem list na onih mestih kot tisk v kitajščini ali turščini. Sploh pa izgleda, da je navadno črtano, kar bi ne ugajalo Hitlerju ali Mussoliniju kar je v državno političnih člankih ter je to prijateljstvo kar ne kako v "božjem strahu".

O Binkoštih je bila za naše-ga Jožka posebna zanimivost, sv. birma, katero je opravil v ljubljanski stolnici, ko ga je škof dr. Rožman birmal.

Kot nekda, je bilo za pre-jem tega sv. zakramenta treba znati tudi sedaj precejšen del katekizma, ter se je Jožek trudil dolge večere, da se je vse naučil. Ko pa je g. kateket v šoli videl, da mu dobro gre, ga je vprašal le par stavkov. To je bilo veselja, ko je bilo vse urejeno.

Za botra mu je bil moj svak, ali kakor ga kliče-mo, stric Matija Koprivec. Največje veselje so bila birmanska darila, žepna ura, velike orglice in drugo, kar spada k takem slav-lju.

Radi velikega navala je bil vstop v stolnico dovoljen samo otrokom in botrom z birmanci. Vhode so stražili policisti. Birmanske obrede bi tudi jaz rad videl in ker me samega niso pustili v stolnico, dobim čedno oblečenega dečka, kateri je za par dinarjev kot navidezni birmanec rad stopil z menoj mimo straže v cerkev. Pridenjal sem se prav k prostoru, kjer se je birmalo, ter obujal spomine na otroška leta.

Posebno pozornost je vzbujalo nekaj parov, ko so bili botri in birmanci oblečeni v lepe narodne noše z rdečimi nageljni na prsih. Botrice pa so kar tekmoval v lepih nav-sih oblekah.

Tudi na kvarterno nedeljo je bilo na Vrhniki zelo veselo. Ono nedeljo je namreč na Bregu žegnanje, pri sv. Trojici pa maša, h kateri pridejo ljudje iz vseh krajev bližnje in daljne okolice. Ob poti na hribeček sede v kratkih presledkih reveži prosjaki ter kažejo mimoidočim vsakovrstne pohabljenosti svojih udov in prosijo milodarov, katere spremene zvečer navadno v tekoče dobrote.

Na hribečku pod erkivjo razstavijo kramarji svoje "štan-te", na katere razlože svojo robo. Mladi fantje in dekleta se drenjajo najbolj okrog stoj-nic, kjer prodajo sladke "od-pustke" kot zavite sladkorčke in medene srčke s tiskani-mi verzi v izrazih ljubezni: — "Povem Ti zagvisno, da ljubim Te resnično"; "Maraš me ven-dar malo ljubiti, ako nočeš mo-jega srca raniti"; "Nič mar mi, kar ljudje govorijo, le Ti si za moje srce"; "Kot ptička b' živela, koh' se midva vze-la", itd.

Tako si mladina ob štantih odpustke izmenjava. Dekletom lica rudevajo, fantom srca ži-valno utripajo, nove ljubezni se vnamajo.

V gostilnah na bregu plesa ni bilo radi bojazni, da bi drugo leto ne bilo maše pri sv. Trojici, kljub temu pa je bilo povsod veselo razpoloženje ob krofih.

Eden najlepših praznikov v poletju je brez dvoma o sve-tem Telesu, posebno če je ta-ko lepo vreme kot smo ga i-meli to leto. Ob cesti, koder se vrši procesija, postavlja fan-tje visoke vitke mlaje, dekle-ta okrase kapelice, gospodarji ob cesti postavijo na gosto le-po zelenih bukovih, javorjevit in jesenovih mlajčkov, gospo-dinje pa okrase okna s cvetjem, da izgleda vse praznično kot nikoli v letu.

Že pred praznikom fantje v zvonikih pridno in ubrano potrkavajo. "Pinkacem" pri sv. Trojici sem se tudi jaz pridru-žil za rezervo.

Sprepoved procesije je se-daj še bolj pester kot nekda.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 9.20.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 20. sep. 1938

Posilite pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

Nastopa namreč pri nji tudi izurjena vrhniška godba. Ze od nekda je uvrstena v procesiji tudi gasilska četa, katera ima sedaj lepo prirojene uni-forme. Takoj za nehom je bil v spredu poleg občinskega in uradniškega zastopstva tu-di oficirski zbor in četa jugo-slovanske vojske. Oficirji v krasnih paradnih uniformah, vojaki, no, vojaki pa so prišli v oblekah, kakoršne so pač i-

meli. Rečem pa, da ako bi v bivši Avstriji poslal stotnijski poveljnik za parado k procesiji četo, v kateri bi imel en vo-jak škornje, drugi ovijalke, tretji čizme itd., prav gotovo bi bil odstavljen.

Novost je tudi, da sedaj po-jejo evangelije pri obredih v kapelcah v slovenskem jezi-ku.

(Dalje prihodnjic.)

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani. Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breime. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanz, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvirajo iz človeka samo smeha, pač pa krotot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najbolj-sih črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolmarskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in pristrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — **VISOŠKA KRONIKA.** Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši dela pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe se-janji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarov-nic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljsega prevoda si skoro ne moremo želeli. Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuhla je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so se stavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuhla biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUJARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA
Najpopolnejša izdaja — 728 strani.
Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Slovenic Publishing Company

Kratka Dnevna Zgodba

PIERRE NEZELOT:

PETINDVAJSE TI DEŽNIK

Gospod Floche ni imel sreče s svojimi dežniki. Izgubil je vse na enak način. Nekega lepšega dne — to se pravi, nekega grdega dne, ko je zunaj bilo kakor iz kafa — je pozabil kakor vedno dežnik v avtobusu.

Oh, pol devetih je gospod Floche navadno vstopil v avtobus, vozeč do njegovega ministrstva. Ostal je na ploščadi in dežnik je obesil na polico lesene stene, da si je mogel udobno zviti cigareto. Potem se je ozrl okrog sebe. Ob tem času so javna prometna sredstva v Parizu polna mladih deklet, vozečih se v službo. Gospod Floche je torej opazoval svoje sosede, seveda brez vsake postranske misli. Zadostovalo mu je veselje ob pogledu na živo lepoto. Pogosto se mu je pripetilo, da se je ustavil na njem prijazen pogled. Ni bil več mlad, toda bil je še vedno čeden in ženske so se mu rade smehljale, kajti to komu ne nalaga človeku nobene obveznosti.

Gospod Floche je gledal z očmi umetnika. Skušal je razvečljati zagonetko življenja teh dražestnih pojavov okrog sebe. Ta le tu je imela gotovo ženo, ona zopet prijatelja, a tretja tam moža, ki ga po vseh znakih sodeči ni posebno ljubila.

Majhno, okroglo dekle, belo in rdečih lic kakor češnja, je imelo bolešno stisnjene ustnice. Neki brezvestnost jo je bil pripravil do jeka. Ona visoka rdečelasa je nosila na jasnem čelu znamenje velike sreče. Gospod Floche je delil radost in bridkost te sveže mladosti okrog sebe in lovil nasmeh neznanih deklet.

Trg Svobode! Meja pasu. — je zaklical ta čas sprevednik in gospod Floche, zdramljen nenadoma iz svojih opojnih sanj, je skočil iz avtobusa. Komaj je pa začutil pod seboj tla, mu je šinilo v glavo grozno spoznanje. Pozabil je bil dežnik v avtobusu.

Zvečer je pa moral s strahom in drhte priznati gospe Flochevi, kakšna neizgovorna je zopet doletela. Zena je dvignila po tem priznanju roke in oči proti nebu in jela preklinjati usodo, ki dopušča, da dežnik in da izgubi en sam tepec v nekaj mesecih dva ducata dežnikov.

Tistega dne zjutraj je vstopil gospod Floche kakor običajno v avtobus. Krčevito je stiskal v roki svoj petindvajseti dežnik in zelo je obžaloval, da ga ne more voditi na vrvice. Ne-prestano je mrmral sam pri sebi: Ne smem ga izgubiti, ne smem!

Na ploščadi je bilo dokaj polno. Kar je opazil gospod Floche pred seboj bel, mehak, lepo zaokrožen vrat, nad katerim so se poigravali nagajivi kodri.

Lastnica lepega vratu se je kar na lepem obrnila ter pokazala gospodu Flochu dvoje rjavih senjnih oči in fin nosok. Gospod Floche se je moral nasmešljati. Senje oči in rdeča ustna, za katerimi so se lesketali snežnobeli zobki, so mu milo vrnila njegov nasmeh. Ogledoval je dekle z velikim zanimanjem, bilo ji je največ dvajset let, bila je več nego lepa, toda nosila je kaj skromno obleko, večkrat zašite rokavice in oguljeno ročno torbico.

Toda koliko mladosti, svežosti in nedolžnosti je odsevalo iz tega obrazka! Gospod Floche je čutil, kako se njegova trubadorska duša kar topi v malodušja.

— Trg Svobode! — je zaklical ta čas sprevednik in se zdramil iz zamaknenosti. Komaj je stopil gospod Floche na hodnik, je začel za seboj svrč glas, ki je klical: Gospod, gospod!

To je bila tista mala iz avtobusa, ki je mahala z nečim rdečim in hitela proti njemu. — Gospod, tu imate svoj dežnik, ki ste ga pozabili v avtobusu!

Gospod Floche je izt gnul roko po svoji lastnini kakor mati po otroku, izrganemu iz naročja smrti.

Hvala, gospodična — je zajeceljal — hvala. Upam pa, da niste izstopili iz avtobusa zavoljo mene. To bi mi bilo zelo mučno.

Nikar si ne belite glave, gospod, saj sem morala itak izstopiti.

Gospod Floche si je globoko oddahnil in ker je začelo rahlo deževati, je ponudil svoji promljevalki polovico izgubljenega dežnika, ki mu je bil na tako nepričakovan način zopet vrnjen, in pripovedoval je mlademu dekletu zgodbo z dežniki. Ni se mogla ubraniti smeha in ker je očitno zaupala svojemu novemu znanecu, je jela pripovedovati o sebi. Ta-

ko je gospod Floche zvedel, da se vozi vsako jutro z avtobusom in da je zaposlena v pisarni blizu Trga Svobode.

Upam, da se bova še kdaj videla, — je dejal ob slovesu.

Dekle ni dejalo da, pa tudi ne ni reklo. Gospod Floche je uredil vse tako, da sta se sestala naslednjega dne zjutraj in vse naslednje dni. Zdelo se je, da ji njegova družba ni neprijetna in spremljal jo je vsak večer na poti z pisarne domov.

Rada ga je dražila, češ: — V prvi vrsti pazita, da ne pozabite kje svojega dežnika.

On se je pa samo smehljaj.

Oh, zdaj ni več pretila nevarnost, da bi izgubil svoj petindvajseti dežnik, ki ga je bil zblizal in združil z njo, ki mu je bil vrnil mladost in ljubezen.

Toda gospa Flocheva, vajena gledati na svojega moža s ponosom, se je zdaj večkrat zagledala vanj s skrbjo in prizanesljivostjo. In nekoč je odkrila svoje misli celo svoji sestrični:

Priznati moram, da postaja boljše, da prihaja k pameti. Da, da, dobro vem, kaj govorim. Ali bi verjela to? Ali se ti zdi to mogoče? Pomisli, že tri mesece ni izgubil nobenega dežnika.

Tedenski kotiček

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

(COUNTY FAIR.)

Danes v torek zvečer, ko to pišem, se je zaključila na South Side naša Allegheny countyška razstava, ki je bila celih 10 dni zelo dobro obiskana. Računajo, da je bilo samo zadnje nedelje od 75 do 100 tisoč obiskovalcev.

Človeku, ki mu niso osebno dosti poznane stvari v našem distriktu, se skoro neverjetno zdi, kaj vse se tu pridružuje in proizvede. Poleg krompirja, kornice in nešteto zelenjadnih pridelkov in sočivja je zlasti obračalo naše pozornost raznovrstno sadje, zlasti jabolka in hruške. Posebno o prvih se mi je zdelo, da kličejo iz jurbasov mimoidočim: Vzemite in jejte, ker to je sadež vaše ožje domovine Allegheny county.

Nobeno čudo ni torej, ako so pred leti naša jabolka na neki sadjarski državni razstavi odnesla prvo nagrado.

V tem agrikulturnem oddelku je bil zanimiv tudi pogled na majhne modele nekaterih velikih farm v našem okrožju, spemljane z drobeno poljedelko in masinerijo. In skoro bi pozabil na pridele alleghenske čebulice, katerih kristalno čisti in nečisto sladki izdelki so bili lepo razstavljeni v steklenih posodah, tako da si se nehote obilnil in so se ti sline pocedile v želji po njihovem okusnem medu.

Med domačim živalstvom je bila zelo dobro zastopana velika rogata živina, to je krave, voli in bikli, in pa toliko prašiči, med katerimi so nekateri vagnili do 900 funtov, in premmogi iskrni konji vseh mogočih pasov in barv. Med ajami je bilo nekaj majhnih ljubkih poniev, ne večjih od velikih psov. Da ni manjkalo tudi muloslov in oslice, je pač umevno, pogrešil pa sem to pot gospodov puranov in druge domače perutnine, ki se je druga leta gizdav šopirila na razstavnem prostoru.

Nežni spol je zanimal oddelk za ročna dela (fancy needle work) ali zapazil pa nisem nobene umetniško vezene pokrajinske ali kake druge slike, ki jih zna napraviti pisec t h vrstic. Razstavljene ni bilo tudi nobene domače umetniške lesorezbe, kot je to bilo nekaj lanskoleto, dasiravno imamo v naši okolici več posameznikov, ki se v prostem času ukvarjajo s tako rečjo. Izvzamemo le reklamno demonstracijo neke posebne igle ali rezila, ki se pritrli kar na navadni šivalni stroj in potem lahko izrezuje kot bi šival razne oblike iz primeroma tenkega lesa, usnja, platna in podobnega materiala.

Na ogled je bilo nekaj jako umetniško vloženih miz in checker boardov, katerih posamezni lesni koščki so bili izrezani s to iglo, ali sem se še uisem dejanjki prepričal o uspešnosti in praktičnosti te igle. Morda zato, ker nimam — šivalnega stroja, ki je potreben k temu.

Nekaj izrednega je bila razstava pittsburske ne-družnice Zveze pennsylvanjskih slepcev. Tu si videl, kako je popoln slepec na stroju metle vozal, in to tako urno in spretno kot bi bil najbistrajšega vida. Marsikoga s zdravimi očmi bi v strahote spravil.

Svoje obširno tovarno za metle, krtače in preproge imajo na Oaklandu, blizu Carnegie muzeja, ali o tej zanimivi napravi, katero sem si svoj čas ogledal, kaj več prihodnjice.

Ko smo že vse razgledali, smo končno posetili še evvelično razstavo, kjer so se nam oči odpočile na pestrem cvetju, od pomirne vrtolice, pa do pognane doblje in duht še vrtnice, vseh cvetlice kraljice.

Kot del 150-letne proslave Allegheny county se je vršila 5 večerov na South parku in enem največjih odprtih gledaliških odrov v Združenih državah zgodovinska igra razvoja in napredka te naše county od njene ustanovitve do današnjih dni. Ni pa mi kdovekaj ugajala, kajti vse je bilo premalo resnično in naravno.

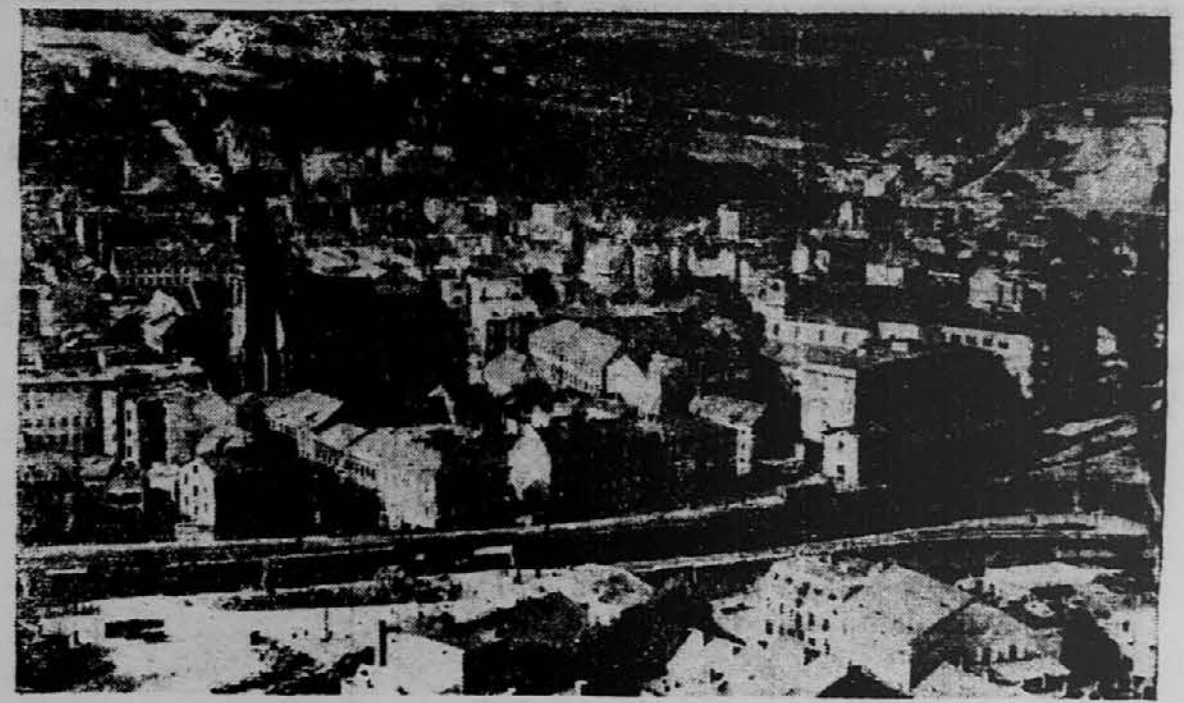
Na primer, ko so predstavljali premogovno industrijo, Sam sem delal nekaj časa v premogovi jami in dobro vem, kako izgleda majnar pri delu. Tu pa so se prikazali premogarji na odru pri vstopu v jamo in pri delu sicer s svetilkami, krampi in lopatami, vendar bili so čisti in izlikani kot bi jih pravkar iz škaflice potegnili.

Ker je Pittsburgh središče premogarske industrije in se takorekoč valjamo v njem, nekje sem celo videl stanovanjsko hišo, zgrajeno iz velikih premogovnih kosov — ali ga ne bi lahko napeljali par truckov na oder in tako vsaj deloma predočili močnemu občinstvu mukepolno in nevarno delo, ki je potrebno pri spravljaju tega črnega diamanta na površje od katerega je tako zavisno gospodarsko življenje naroda.

O da, velik razvoj in napredek se je res završil pri nas kakor drugod, ampak ne brez krvavih žuljev in potnih srag nekoč beraško plačanih delavcev, ki so počasi smrti umirali ob 12 urnem delu po jamah, topilnicah, jeklarnah in livarnah.

Napredek se tudi ni završil brez tisoč in tisoč smrtnih nesreč pri delu, da ne omenimo še večjega števila pohabljenec, ki so ostali nesposobni za vse življenje, mnogokrat brez vsake ali nezadostne ališko-linije. In po čigavi krivdi? Največkrat radi nezasitnosti kompanij, ki so imele dovolj denarja za razpisno in razkošno življenje svojih članov delničarjev in direktorjev, ali ne zadostnih varnostnih naprav po tovarnah in rudnikih.

POZORIŠČE KRVAVIH IZGREDOV

Mesto Ausig v sudetskem delu Čehoslovaške, kjer so vprizorili sudetski Nemci po Hitlerjevem govoru krvave demonstracije.

Razvoj in napredek naše nove domovine in vsega človeštva in zapisan v zgodovini z zlatimi črkami, ampak s krvjo in potom delavca-trpina.

Rojaki iz Pittsburgha in marsikod, ne pozabite si privoščiti v soboto večer eno urico več sladkega spenja, kajti pomaknili se bomo spet za eno uro nazaj na stari časovni tir.

Ljubitelji lepega p tja opozarjam, da bo naše Mladinsko pevsko društvo dne 23. oktobra v nedeljo popoldne priredilo svoj jesenski koncert ob sedelovanju starega društva "Prešeren" in pevskih društev iz Library, West Newtona in Cannonsburga. Kaj več o programu pozneje.

Prvi jesenski pozdrav in vsem Miheem srčno voščilo za god!

Draga pravda zaradi 25 par.

Iz Čakovca poročajo, da je Pravlarka honorarja ni hotela plačati in je zato zadeva prišla pred sodišče. Obtoženi sosed je bil oproščen, tožiteljica pa mora plačati za stroške okrog 800 din.

VABILO NA

Otvoritev

GARDEN INN

Jericho Turnpike, vogal 6th Ave.,

GARDEN CITY PARK, L. I.

v soboto, 24. septembra, 1938

PLES, ZABAVA, DARILA, OKUSEN

STEAK, Ltd.

Mary Simončič, lastnica.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaročja z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nso-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

56

Dagmar se prestraši.

"O, dragi stric Egon; to je venlar še tvoje edino veselje."

Egonu se zategne obraz. Dagmar mu je v resnici postala tolažnica njegovega srca in vedel je, da ga v hiši ni imel nikdo drug rad, kot edino Dagmar. Stisne zobe in prisili na obraz svoj običajni lahkomisljeni nasmeh.

"Sedaj vidiš, sedaj ti je zopet žal, kajti šele pred nekaj dnevi si mi samo rekla, da ne vidiš več rada, da jaham Almasorja po klancu navzdol."

Dagmar ga resno pogleda.

Res je, zelo sem v skrbeh zaradi tebe, ker zadnje čase tako lahko dobiš napade omedlevice. Toda, da bi se popolnoma ločil od Almasorja, to bi te preveč bolelo."

Odgovoriti ji več ne more, se zavijti na konja, kar mu ne gre več tako hitro, kot prej in naglo oljaha in ji še zamahne z roko v pozdrav.

Dagmar sočutno gleda za njim. Natančno je vedela, kako je stricu Egonu pri sreči. Nato počasi stopi v sobo, kjer se je gospodična Berend udobno gugala v naslonjaču. Dagmar sede poleg nje, dokler se ne vrnete teta Katarina in Elena. Tedaj pa naglo odide, kajti iz izkušnje je vedela, da jo mati in hči posebno radi mučite, kadar strica Egona ni doma. Vedno se je bala biti z njima sama. Da pa ji pri tem gospodična Berend tudi ni mogla pomagati, je vedela predoro. Zato je vesela, da more iti v svojo sobo. Vrata zaklene za seboj in se tudi prepriča, da so vrata v Elenino sobo zaprta. To je navadno delala Elena sama.

Kot bi všla kakoli veliki nevarnosti, vzdihne in sede na stol pred svojo majhno pisalno mizo, katero so ji postavili v sobo šele pozneje, da je mogla za gospodično Berend pisati svoje naloge.

V tej pisalni mizi, katero je imela vedno zaprto in je ključ vedno nosila s seboj, je imela spravljeno vse, kar je bilo drago njenemu sreči. Tudi fotografijo svojega očeta je od črne dne, ko so ji srgali punčko, vzela s ponočne mizice in jo je zaprla v pisalno mizo. Kajti bala se je, da bodo tudi to slika srgali. Preveč rahločutna je bila, da bi mogla verjeti, da so ji punčke srgali samo zato, ker je bila grda in umazana; vedela je, da so ji to napravili, ker so jo hoteli zaliti. Fotografijo svojega očeta vzame v roke, jo postavi pred se in jo dolgo ogleduje. In kot že pogosto poprej, vpraša nemo sliko, zakaj se ni bila poklicana domov, zakaj ji oče ni nikdar pisal in zakaj jo pusti v tej hiši, v kateri je doživela toliko žalitev in poniževanja in tako malo ljubezni. Toda očtova slika ji ne odgovori na nobeno njeno vprašanje. Z vzdihom jo potisne vstran, prej pa je še na njo pritisnila svoje ustnice. Nato pa vzame drugo sliko, na kateri sta bila teta Brigita in gospod Werner Falkner in katero je gledala vsak dan in ki ji je pomenila most, ki pelje od tukaj v njeno domovino. Ko opazuje sliko, si domišlja kako mora pač sedaj izgledati gospod Werner.

Da se je tudi teta Brigita v tem času že zelo izpremenila, na to niti ne misli. Samo zato, ker ni bila več otrok, katerega je gospod Werner držal v svojem naročju, si pravi, da mora biti tudi on sedaj popolnoma drugačen. In domišlja si, da mora biti lep, močan in zelo bistroumen. In tako ji postaja bolj in bolj ideal njenih deklinskih sanj. Nobenega mladega fanta še ni videla, torej si tudi nobenega drugega ni mogla predstavljati. Pa tudi ta slika ji je tako ljuba, da je pogosto o njej sanjala. Gospod Werner se ji je tedaj vedno pokazal kot vitez v sili in vedno je bila srečna, kadar ga je videla in jo je rešil iz kake nevarnosti. Svoje mlado srečo je morala navezati na koga in kdo je bil za to bolj primeren kot prijatelj iz njene mladosti, čegar podoba je vsak dan gledala in jo nosila v svojem sreči. Ako je sedaj resno mislila na vrnitev v svojo domovino in si je domišljevala, da bo zopet videla gospoda Wernerja, tedaj ji je njeno mlado srečo vedno mirno utripalo.

Tudi svoje druge zaklade je vedno gledala. Imela je ročno torbico iz biserov, katero ji je nekdanja zvezela teta Brigita, prazno šatuljo, v kateri so bili nekdanji bonboni in katero ji je podaril pri slovesu Werner in slednjič star čevlčček za punčko. Ta čevlčček je izgubila njena punčka Liza, ko jo je Marietta vzela iz njene postelje in jo srgala. Šele dolgo pozneje ga je Dagmar našla med posteljo in žimnico. In shranila si ga je, ker je bil zadnji spomin na njeno mater.

Vse te stvari so bile njen najljubši zaklad, zaklad uboge, bogate dedinje. Od vsakega, ki ga je ljubila, je imela kak spomin in ta spomin ji je bil svet.

Zatopljena v sanje, dolgo sedi pred temi zakladi, ko nadomada nekdo poteka na vrata. Prestrašena se zgane, naglo spravi svoje spomine v pisalno mizo in jo zaklene. Šele nato odpre vrata. Zunaj stoji teta Katarina jeznega obraza.

"Kaj pa to pomeni, da si zaklenjena v svoji sobi? Ali imaš kak prepovedane tajnosti?" pravi trdo.

Dagmar sree utripa od grla. Vedela je, da je teta prišla, kot vedno, samo zaradi tega, da jo muči. Toda zbere vso svojo hrabrost in odgovori kar najbolj mirno mogoče.

"Ne, teta Katarina, nimam nikakih prepovedanih tajnosti."

"Kaj pa potem delaš za zaklenjenimi vrati?"

"Gledala sem fotografijo svojega očeta."

Signora se glasno zakrohote.

"In zato si se morala zakleniti?"

Dagmar jo pogleda z velikimi resnimi očmi.

"Da, s svojim očetom sem hotela biti sama."

"S tvojim očetom!"

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Iz slovenskih naselbin

IZLET "DOMOVINE" V FOREST CITY

Slovensko pevsko in dramsko društvo "Domovina" priredi od časa do časa kak izlet. Tudi letošnje leto se je vršilo in sicer v prijazno naselbino Forest City, Pa.

V soboto, 10. septembra zjutraj smo se odpeljali iz Brooklynja z avtobusom. Bila je lepa

vožnja in še lepši dan. Pevci so menda znali vse pesmi, kar jih slovenski narod premore, kajti med vožnjo se je vršila ena pesem v drugo in se zgubljala v lepo naravo. Čas nam je potoke kar naenkrat, čeravno smo se vozili nad pet ur.

Ko smo prišli v Forest City, smo zasedli hotel Muhič in po kratkem odpočitku smo nadaljevali pot do Elk jezera. S posredovanjem gospoda Muhiča smo dobili na razpolago ob jezeru primerno dvorano, godca in pivo smo imeli s sabo in plesalci so lahko v dvorani uživali zabavo in veselje pri jezeru. Na jezeru so se pa zibal prazni čolniki, tako vabeci, da so jih člani "Domovine" kar zasedli in so si v duhu predstavljali, da se vozijo po Bleškem jezeru.

Popoldne je hitro poteklo in vrnili smo se v trdnjavo k gospodu Muhiču. Pevsko društvo "Naprej" je med tem zvedelo o našem prihodu. Ker "Domovina" ni imela namena prirediti kak koncert, zato smo prišli bolj na skrivnem. Zato so nas tembolj presenetili nekateri odborniki "Napreja", s predsednikom Mr. Kaminom, ko so nas pozdravili. Povabili so nas v njihovo dvorano, kar smo z veseljem sprejeli. Tam smo se seznanili še z ostalimi pevci in zapeli najprej sami, potem pa tudi skupno "Na Gorinskem je fletno," itd. Postregli so nam Domovinanom s prigrizkom in pijačo, polagoma so prihajali v dvorano še drugi Slovenci, tako da je bila dvorana kmalu čisto polna, zabava se je prav prigrizkom in neprisluseno razvila in rekli smo: "V Forest City je pa res fletno."

V nedeljo smo se udeležili svete maše v slovenski cerkvi, potem obiskali še svoje prijatelje po domov, tako da nam je čas prav hitro potekel. Proti večeru smo odrinili nazaj proti New Yorku. Zopet je zavzela pesem "Oj zdaj gremo, nazaj se pridemo," saj tako so nam svetovali člani društva "Naprej". O polnoči smo srečno dospeli domov.

Kaj bom rekli? Iskrena vam hvala rojaki v Forest City za vašo ljubeznivo gostoljubnost. Upam, da se kmalu zopet vidimo. Če ne prej, mogoče na 30-letnici "Domovine" katero proslavimo dne 30. oktobra tega leta. Več rojakov iz Forest City nam je obljubilo, da nas poseti ob tej priliki. Torej na svidenje! Še enkrat prisrčna hvala.

Domovinan.

MRS. ZUPAN V BOLNIŠNICI.

Antonia Zupan, žena Ivana Zupana, urednika glasila K.S. K.J. je morala iti v Clevelandu v bolnišnico, kjer se bo podvrgla težki operaciji.

TRI POROKE V GRAND HAVENU, MICH.

Pred kratkim so se tu omožile tri Slovenke, in sicer Mary Prah z Oscarjem Wittom, Mary Lampe z Ladislavom Brazdo in Julija Kavšek s Johnom Kavškom.

MILWAUŠKE NOVICE.

Dne 13. septembra se je pričela 10. redna konvencija lokalne organizacije Jugoslovanske podpornice zveze.

Dva slovenska dečka, 10-letni Frank Petisk in 12-letni Adam Premec, sta se ponesrečila pri nogometni igri. Zlomila sta si levo roko.

V bolnišnico zaradi operacije se je moral podati rojak Joe Peich.

Rojakinja Mary Hudaj je uspešno naredila izpit za bolničarko.

Poroke: George A. Pucel in Florence K. Eberhardt ter Th. A. Kosecki in Ana Brabee.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

Zadnje dni je umrla v Detroit, Mich., Ana Gorše, stara 58 let in rojena v Zastavi pri Črnomlju v Beli Krajini. Zapuščala pet sinov in tri hčere.

Po kratki in mučni boleznici v Glenville bolnišnici v Clevelandu umrla Antonija Prinčič, rojena Smereje, stara 46 let. Rojena je bila v vasi Prevalje, glavarstvo Kamnik, kjer zapuščala tri brate. V Clevelandu je bivala 25 let.

ALBANŠČINA.

Med devetimi vejami indoevropskega jezika je znana albanska ali ilirska veja šele od 17. stoletja. Po zbiranju raznih zgodovinarjev in filologov, posebno profesorja Alberta Stratice, ki je izdal v Milanu podrobno zgodovino albanske, je bil albanski jezik pod vplivom romanskih jezikov, posebno v antičnih dobah. To dokazujejo razni skupni znaki odnosno izrazi. Kljub temu se je pa razvila nova, povsem samostojna albanska, v kateri pa naletimo seveda na sledove sosednjih jezikov, tako turščine, italijanske in grške, pa tudi slovanskih jezikov. Albanski jezik delimo v dve glavni narečji: gega na severu in toska na jugu. Obe narečji deli med seboj približno reka Skumbi. Narečji se razlikujejo fonetično, tako da ima gega mnogo nosnikov, dočim jih toska nima. V splošnem pa ne moremo trditi, da bi bila razlika posebno velika in tudi niti, da bi se obe narečji govorili ljudje med seboj ne razumeli.

Treba je pripomniti, da se dekleta ti dve jezikovni veji še na več jezikovnih skupin, ki pa znanstveno še niso bile temeljito proučene. To je skupina Amerika, dalje Labika v oko-

lici mesta Valone, Daugla in še druge. Grški in italijanski Albanci govorijo narečje, ki je blizu skupini toska. V proučevanju albanske in njenih narečij najde jezikoslovec mnogo zanimivega tudi glede mentalitete Albancev.

NAZADOVANJE PORODOV V ANGLEŠKEM IMPERIJU.

V Edinburghu so imeli te dni kongres za zdravstvena vprašanja, na katerem je med drugimi angleški zdravnik sir L. Hill zahteval primernih ukrepov zoper nazadovanje porodov na Angleškem in v celem imperiju. Samo na Angleškem znaša število porodov na tisoč prebivalcev manj nego 15. Izračunali so, da bo po sedanjem stanju število otrok l. 1951 padlo na 5,500,000, dočim jih je bilo še leta 1931 9,500,000.

Britski narod, je zaključil učenjak svoj govor, je po vsem svetu v nazadovanju.

ZAKON DVEH ŽENSK.

Sodišče za ločitev zakonov v Bukarešti je nedavno obravnavalo zanimiv slučaj. Pred dve letoma sta se vzela neki moški in vdova, ki sta se imela rada. V času zakonske skupnosti pa se je pokazalo, da je moški v resnici dvospolnik, ki se razvija bolj in bolj v žensko. Na koncu je bila prejšnja vdova omožena z žensko. To je dalo povod za ločitveno zahtevo, kateri je sodišče na podlagi zdravniške preiskave ugodilo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauskin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftić
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevc
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, M. H. Wark
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše, J. L. Jančič
Ely, J. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
Wahoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strizna
Little Falls, Frank Maslo

OHIO: Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stipanik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumšo
Youngstown, Anton Elkelj
OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Sepančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Poljanec
Krayn, Ant. Taulič
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Juna Zust
Pittsburgh in okolica, Philip Pregat
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štok
Sheboygan, Joseph Kalok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tancsar
Diamondville, Joe Bolha
Vsek zastopnik izda potrdilo za vso, katere je prejel. Zastopnik tudi priporoča.
UPRAVA "GLAS NARODA"

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastaja:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

24. septembra: Conte di Savoia v Genoa
27. septembra: Bremen v Bremen
Nieuw Amsterdam v Boulogne
Champlain v Havre
28. septembra: Normandie v Havre
Hansa v Hamburg
1. oktobra: Rex v Genoa
Veendam v Boulogne
4. oktobra: Paris v Havre
Europa v Bremen
6. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
8. oktobra: Ile de France v Havre
Roma v Genoa
Volendam v Boulogne
11. oktobra: Statendam v Boulogne
12. oktobra: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
13. oktobra: Bremen v Bremen
15. oktobra: Vulcania v Trst
18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
20. oktobra: Europa v Bremen
22. oktobra: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
28. oktobra: Ile de France v Havre
29. oktobra: Bremen v Bremen
Rex v Genoa
Veendam v Boulogne